

לקריאת הגרסה האנגלית המלאה: 10.1787/9789264276284-en

תחזית OECD לשנת 2017 - כלכלה דיגיטלית

תקציר בעברית

ממשלות מתחילות להבין את ההזדמנויות והאתגרים הנובעים מהשינוי הדיגיטלי

לנוכח יכולתו לדרבן כלכלות, השינוי הדיגיטלי נמצא כיום גבוה בסדר היום העולמי. מדינות OECD הגדירו את יעדיהן בכנס השרים בנושא כלכלה דיגיטלית שנערך בקנזון. על מנת למקסם את היתרונות הטמונים בשינוי הדיגיטלי עבור חדשנות, צמיחה ושגשוג חברתי, הן ממקדות מאמצים על השלכות המדיניות של השינוי הדיגיטלי, על שיפור המדידה ועל ניסוח מסגרת מדיניות משולבת עבור גישה כלל-ממשלתית. חרף ההתקדמות הטובה שנרשמה ביישום אסטרטגיות דיגיטליות לאומיות (NDSs) ברחבי OECD, תיאום עודנו האתגר העיקרי. מדינות מועטות בלבד הטילו את משימת תיאום האסטרטגיות הדיגיטליות הלאומיות שלהן על פקיד רם דרג או על גוף ייעודי לעניינים דיגיטליים.

למרות ההשפעות השוטפות של המשבר, שירותי טכנולוגית מידע ממשיכים לצמוח ולתמוך בתחזית חיובית

מאז המשבר הכלכלי העולמי, במדינות OECD פחת הערך המוסף בסקטור טכנולוגית מידע ותקשורת בכללותו, בקו אחד עם הערך המוסף הכולל. עם זאת, הערך המוסף בסקטור טכנולוגית המידע והתקשורת ובייצור מחשבים ואלקטרוניקה פחת, ואילו בשירותי טכנולוגית מידע הוא עלה ובפרסום תוכנות הוא נותר ללא שינוי. מגמות סותרות אלה, שמשקפות בתעסוקה בסקטור טכנולוגית המידע והתקשורת ב-OECD, צפויות בשנים הבאות להימשך במקביל לחזרה של חלק ההשקעה בהון סיכון בטכנולוגיות מידע ותקשורת - אינדיקטור של ציפיות עסקיות - לשיא שלו ב-2000. סקטור טכנולוגיות המידע והתקשורת נותר הגורם המניע העיקרי של החדשנות, המסביר את החלק הגדול ביותר של הוצאה עסקית ב-OECD על מחקר ופיתוח ויותר משליש מכלל הבקשות לפטנטים ברחבי העולם.

תשתיות ושירותי התקשורת מתפתחים במהירות ומשתדרגים לקראת עלייה חדה חדשה בכמות הנתונים

ביקוש הוא הגורם המניע את הצמיחה בשוקי התקשורת. במדינות רבות, הגורם המניע הן מסגרות רגולטוריות מותאמות שמעודדות תחרות, חדשנות והשקעה. עלייה נרשמה בהשקעות בתקשורת כחלק מההכנסה והמפעילים משתמשים עוד ועוד בסיבים אופטיים ברשתות שלהם. המחירים הממוצעים עבור שירותי רוחב פס קבועים וניידים ירדו ומספר המינויים עלה, בעוד שבמדינות אחדות השימוש בנתונים לנייד גדל באופן אקספוננציאלי. ההתכנסות בתקשורת ובשידורים היא גורם מניע למיזוגים ורכישות ומהווה טריגר לתיקוני מסגרות ומוסדות רגולטוריים. מהירויות רוחב פס של 1 ג'יגה-ביט לשנייה (Gbps) כבר אינן יוצאות דופן ולנוכח הצפי לעלייה חדה בכמות הנתונים כבר יש הצעות מסחריות ראשונות של 10 ג'יגה-ביט לשנייה כמו למשל ממכשירים מחוברים ואוטונומיים.

השימוש בטכנולוגיות מידע ותקשורת מוסיף לגדול אך הוא נותר מחולק באופן לא שווה בין מדינות ובין חברות ויחידים

השימוש הממוצע בטכנולוגיות מידע ותקשורת בין יחידים שובר שיאים חדשים אך עודנו מחולק באופן לא שווה בין מדינות וקבוצות חברתיות, במיוחד עבור שימוש באינטרנט נייד מתוכם יותר כגון רכישות מקוונות או בנקאות מקוונת.

קשישים ובעלי רמת השכלה נמוכה יותר מפגרים מאחור. ממשלות מתמקדות בהכשרות מקצועיות ובחינוך היסודי והתיכוני, ומייעדות את ההוצאות הציבוריות להתקנים וקישוריות בבתי ספר. בד בבד, שני נושאים מטרידים את המשתמשים: בטיחות באינטרנט ופרטיות. שניהם מהווים מחסומים עיקריים בפני השימוש באינטרנט, לרבות בקרב המשכילים מאד. בקרב חברות, חברות קטנות ובינוניות (SMEs) מפגרות מאחור בשימוש הבסיסי והמתקדם יותר בטכנולוגיות מידע ותקשורת. השימוש במחשב בענן ובניתוח ביג דאטה עולה במהירות, אם כי מבסיס קטן. השימוש ברובוטים בייצור הולך וגדל, אך עד כה הוא מתרכז במדינות ספורות בלבד.

חדשנות דיגיטלית ומודלים עסקיים חדשים מניעים שינוי, לרבות של משרות וסחר

חדשנות המונעת מנתונים, מודלים עסקיים חדשים ויישומים דיגיטליים משנים את תפעול המדע, הממשלות, הערים וסקטורים דוגמת בריאות וחקלאות. מדיניות לתמיכה בחדשנות דיגיטלית נוטת להתמקד ברשתות חדשנות, בגישה לכספים, ובשימוש חוזר בנתונים, אך מפנות תשומת לב פחותה להשקעה בטכנולוגיות מידע ותקשורת, להון מבוסס ידע ולניתוח נתונים. השפעותיו של השינוי הדיגיטלי נגלות בביטול משרות ויצירתן בסקטורים שונים, בהופעת צורות עבודה חדשות, ובעיצוב מחדש של נופך הסחר, במיוחד לשירותים. בתגובה, ממשלות רבות בוחנות מחדש את חוקי העבודה ואת הסכמי הסחר.

שימוש אפקטיבי בטכנולוגיות מידע ותקשורת בחיים ובעבודה מצריך מיומנויות מומחיות וכלליות רבות יותר בטכנולוגיות מידע ותקשורת שאותן משלימות מיומנויות בסיסיות משופרות

שימוש יעיל בטכנולוגיות מידע ותקשורת בחיים ובעבודה מצריך מיומנויות הולמות. "צוות IT" מדורג במקום השני מבין עשר המשרות המובילות שמעסיקים מתקשים לגייס להן עובדים, בעיקר בסקטור השירותים, אף כי על פניו נראה כי המחסור במיומנויות מומחיות של טכנולוגיות מידע ותקשורת מוגבל למדינות בודדות, לפחות באירופה. בינתיים, אין די מיומנויות טכנולוגיות מידע ותקשורת גנריות בקרב עובדים רבים המשתמשים בהן מידי יום, וגם אין די מיומנויות טכנולוגיות מידע ותקשורת בסיסיות כגון פתרון בעיות ותקשורת, שנחוצות יותר ויותר כדי להסתגל למשרות המשתנות. מספר מדינות מיישמות תכניות כדי להתאים את הדרכות טכנולוגיות המידע והתקשורת שנמצאות בראש סדר העדיפויות לצורכי המיומנויות הצפויים, אך עד כה רק מדינות מעטות אימצו אסטרטגיית מיומנויות טכנולוגיות מידע ותקשורת מקיפה.

חששות בנושא בטיחות דיגיטלית ופרטיות מגבילים אימוץ טכנולוגיות מידע ותקשורת והזדמנויות עסקיות

ככל שגוברת אינטנסיביות השימוש בטכנולוגיות מידע ותקשורת, עסקים ויחידים ניצבי מול סיכונים בטיחות דיגיטלית ופרטיות רבים יותר. בעיקר חברות קטנות ובינוניות צריכות להנהיג או לשפר נהלי ניהול סיכונים בטיחות דיגיטליים. מדינות רבות מגיבות באמצעות אסטרטגיות בטיחות דיגיטלית לאומיות, אך עד כה רק למעטות יש אסטרטגיה לאומית בנושא פרטיות. בינתיים, סיכונים פרטיות מתווספים לחששות שיש לצרכנים מפני הונאות מקוונות, מנגנוני פיצוי ואיכות המוצרים המקוונים, שמגבילים את האמון ועלולים להאט את צמיחת המסחר המקוון עסקים - צרכנים. רוב מדינות להגנה על הצרכנים מתמקדות עדיין באמון במסחר המקוון באופן כללי ורק עכשיו מתחילות להתחבט בסוגיות חדשות שמתעוררות בשוקי פלטפורמה של עמיתים.

ההבטחת של בינה מלאכותית מלוות בשאלות מדיניות ואתיות חשובות

בינה מלאכותית נכנסת למיינסטרים, ומאפשרת למכונות לבצע פונקציות קוגניטיביות דמויות אדם. אלגוריתמים משופרים הודות ללמידת מכונה, ביג דאטה ומחשוב בענן, מסוגלים לזהות דפוסים מורכבים יותר ויותר בקבוצות נתונים גדולות וכבר עכשיו בפונקציות קוגניטיביות מסוימות ביצועיהם טוב מביצועיהם של בני אדם. הבינה המלאכותית מבטיחה אמנם יתרונות יעילות ופרודוקטיביות אך עלולה להגביר את אתגרי המדיניות הקיימים ולעורר שאלות חדשות בנוגע למדיניות ולאתיקה, למשל לגבי השפעותיה הפוטנציאליות על עתיד העבודה ופיתוח המיומנויות או השלכותיה על פיקוח ושקיפות, אחריות, חבויות, בטיחות ואבטחה.

הפוטנציאל הטמון בבלוקצ'יין תלוי בהתגברות על מכשולים טכניים ועל אתגרי מדיניות

טכנולוגית בלוקצ'יין מאפשרת טרנזקציות ללא צדדים אמינים. ביטקוין לדוגמה, שהינו מטבע וירטואלי המבוסס על בלוקצ'יין, פועל באופן בלתי תלוי בבנקים מרכזיים או מוסדות פיננסיים כלשהם. מעבר לביטקוין, יישומי בלוקצ'יין יוצרים הזדמנויות בתחומים רבים, ביניהם בסקטור הפיננסי והציבורי, בחינוך ובאינטרנט של הדברים, כיוון שהם

מפחיתים את עלויות הטרוזקציה, מקלים על הדיווחיות, ומאפשרים ביצוע מובטח באמצעות חוזים חכמים. חלק גדול מהפוטנציאל הזה עדיין מתבסס על התגברות על מכשולים טכניים ואתגרי מדיניות כמו למשל איך לאכוף חוק בהיעדר מתווך או איך ולמי לייחס חבות משפטית בגין עוולות שגרמו מערכות מבוססות בלוקצ'יין.

© OECD

תקציר זה אינו מהווה תרגום רשמי של ה-OECD.

שעתוק תקציר זה מותר בכפוף לאזכור זכות היוצרים של ה-OECD וכתרת הפרסום המקורי.

[Read the complete English version on OECD iLibrary!](#)

© OECD (2017), *OECD Digital Economy Outlook 2017*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264276284-en